

UDÁLOST MĚSÍCE

PADESÁTÁ JIZERSKÁ PADESÁTKA

Tisíce milovníků bílé stopy z 30 zemí světa se o víkend 17.–19. února sjedou do Jizerských hor, aby se vydaly na tratí jubilejní 50. ČEZ Jizerské 50. Závodů se pravidelně účastní jak špičky běžeckého sportu, tak i stovky amatérských běžců, kteří účast v závodě považují za čest. Počet závodníků se rok od roku zvyšuje, nyní již přesáhl sedm tisíc. Od roku 1971 (4. ročník závodu) se běhá padesátka jako Memoriál Expedice Peru 1970, kde zahynula celá výprava českých horolezců, spoluzakladatelů závodu. Čest jejich památce.

ČEZ Jizerská 50 vrcholí 50kilometrovým závodem, který se jede v neděli 19. února. Předchází mu závody na kratších tratích, kde si přijdou na své milovníci klasiky i volné techniky. Běžecský víkend zahájí v pátek dětské závody Mini Jizerská Pojišťovny VZP, hodinu po poledni odstartuje Volkswagen Bedřichovská 30 a v podvečer naváže sprint na 1,5 kilometru soupaž. V sobotu dopoledne se pojede Hervis Jizerská 25 a ČT Jizerská 10, odpoledne pak firemní štafety. Každý běžec se může těšit v rámci startovního balíčku na

funkční čepici, kalendář Jizerské 50 nebo křišťálovou medaili v cíli.

Na startu jubilejního ročníku uvidíme nejen osobnosti běžeckého lyžování, ale i běžecká esa, jako je Lukáš Bauer, který po letošní sezoně končí svou profesionální kariéru, Kateřina Smutná nebo bývalá běžkyně na lyžích a účastnice LOH z Ria Eva Vrabcová-Nývltová. Jizerskou 50 ale pojede i český stomatolog Roman Šmucler, horolezec Radek Jaroš nebo kardiolog Jan Pirk.

Padesátá padesátka skýtá i bohatý doprovodný program. Již nyní mohou příznivci Jizerské 50 zavítat na výstavu o historii Jizerské 50 do Domu Jany a Josefa V. Scheybalových v Jablonci nad Nisou (otevírací doba: út–pá 10–12 a 13–17 hodin, so 10–13 hodin), která potrvá do 18. března. V rámci výstavy je promítán dokument vytvořený na počest 50. ročníku lyžařského dálkového běhu Jizerská 50 – Memoriálu Expedice Peru, jeho zakladatelů a pokračovatelů, který připravili Josef Gabriel, Vladimír Horáček, Jana Váňová a Bořivoj Pohl. Zájemci o historii závodu si přijdou na své při Setkání legend Jizerské 50, které se koná 8. 2. 2017

od 18 hodin v Lidových sadech v Liberci a pozvání na něj přijali Ladislav Míka, Josef Driml, Jiří Beran, Aleš Suk a Radim Nyč. Na počest Jizerské padesátky se v Krajské vědecké knihovně v Liberci 16. února od 15 hodin odehraje 50 šachových partií se světovým šampionem v šachu Davidem Navarou. Chybět nebude ani tradiční ČEZ SkiFest, který se každoročně koná v předvečer hlavního závodu na libereckém náměstí Dr. Edvarda Beneše. Při jubilejním 50. ročníku vystoupí David Koller s kapelou.

Na zajištění celého závodu, včetně doprovodného programu, se opět podílí i Liberecký kraj, který Jizerskou 50 podpořil, jako jednu z patnácti nejvýznamnějších sportovních a společenských akcí v Libereckém kraji, formou uzavření čtyřleté smlouvy s organizátory s podporou 1 milion korun ročně a také věnoval do startovního balíčku kalendář všem závodníkům. ←

Více informací o závodě najdete na www.jiz50.cz.

Text: Květa Štírová

Foto: Vojtěch Podstavek

NA KRAJI

PRVNÍ KRAJSKÁ MIMINKA SE NARODILA V JILEMNICI A LIBERCI

Prvními miminky Libereckého kraje v letošním roce jsou Luisa a Tadeáš. Luisa Petružalková se narodila 1. ledna v 2.45 hodin v jilemnické nemocnici, vážila 3455 gramů a měřila 51 centimetrů. První chlapec Tadeáš Ondráček se narodil v liberecké nemocnici v 10.15 hodin, vážil 3720 gramů a měřil 52 centimetrů. Hned v pondělí se za oběma miminky a jejich rodiči vydal hejtmán Libereckého kraje Martin Půta, aby jim věnoval tradiční dárek – zlatý přívěsek se znamením kozoroha a zlatý řetízek. Šťastným rodičům také předal dětskou kosmetiku a k tomu 5 tis. Kč.

PRVNĚČCI V KRAJI SE BUDOU UČIT PRVNÍ POMOC

Velký plyšový medvědí kamarád bude pomáhat naučit děti v prvních třídách v kraji základním úkonům první pomoci. Projekt s mottem „I malé dítě může zachránit život“ připravila společnost Sanofi ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Libereckého kraje. Projekt „První pomoc pro prvňáčky, aneb Když nám, medvěďům, někdo stůně“ je určený pro žáky prvních tříd. Jeho cílem je hravou formou seznámit děti se základy první pomoci při krvácení, popáleninách, zlomeninách či srdeční zástavě a také je naučit správnému volání na tísňovou linku 155.

„Po zkušenostech z předchozích projektů a z praxe víme, že malé děti jsou velice vnímavé a naučené dovednosti v poskytování první pomoci, nebo při volání na tísňovou linku, dokážou správně využít,“ vysvětluje zvolení cílové skupiny MUDr. Jan Lejsek, náměstek přednemocniční neodkladné péče a vzdělávání ZZS LK. „Proto jsme rádi přistoupili k obnovení vzdělávání malých školáků,“ dodává.

Z průzkumu, který si ZZS LK nechala vypracovat, vyplynulo, že 89 % lidí z Liberecka má strach, že první pomoc nezvládnou a pacientovi naopak uškodí. 38 % respondentů z regionu dokonce přiznalo, že by se o záchranu raději nepokoušelo ze strachu, že stav pacienta ještě více zhorší.

„Vítám každou snahu naučit už i malé děti jak pomoci druhému, třeba svému kamarádovi ve škole, nebo na hřišti,“ říká hejtmán Libereckého kraje Martin Půta, který nad projektem převzal osobní záštitu.

V roce 2017 chtějí záchranáři ZZS LK proškolenit na 5000 žáků ve 200 prvních třídách v celém Libereckém kraji. První

žáci byli proškoleni na ZŠ Liberec, U školy, se kterou záchranná služba na podobných projektech dlouhodobě spolupracuje. Délka

Medvědí kamarád pomáhá učit děti první pomoc

kurzu v jedné třídě trvá jednu vyučovací hodinu a jeho obsah i průběh je přizpůsoben dětskému věku. Každý ze žáků obdrží brožurku „První pomoc pro prvňáčky“, jejíž součástí je i diplom malého zdravotníka.

REKORDNÍ NÁVŠTĚVNOST OBLASTNÍ GALERIE V LIBERCI

Do Oblastní galerie v Liberci sídlící v prostorách bývalých městských lázní si v loňském roce našlo na některou z výstav nebo pořádaných akcí cestu celkem 43 870 návštěvníků. To je o téměř 1500 návštěvníků více, než v roce 2015. Zřizovatelem galerie je Liberecký kraj. „Zájem veřejnosti a zvyšující se návštěvnost galerie dokazují, že pracovníci liberecké Oblastní galerie připravují atraktivní výstavy a doprovodný program. Také se ukazuje, že zvýšená návštěvnost galerie v prvním roce nebyla dána pouze jejím přestěhováním do bývalých lázní, kdy šlo o novinku. Je to výsledek systematické práce pracovníků galerie,“ říká Květa Vinklátová, radní pověřená řízením resortu kultury, památkové péče a cestovního ruchu Libereckého kraje.

Podle slov ředitele Oblastní galerie Liberec Jana Randáčka se zvýšil i počet měsíců, ve kterých návštěvnost oproti roku 2015 vzrostla. „Z hlediska návštěvnické atraktivity rozhodně musím vyzdvihnout výstavu Jaroslava Róny nebo výstavu zajímavé pro místní obyvatele. Jmenovitě zejména Německočeská výstava Liberec 1906 a v prosinci zahájená výstava jabloneckého výtvarníka Jiřího Dostála.“

Návštěvnost galerie se oproti předchozímu období zvedla také během letních měsíců, což svědčí o zájmu přespolních i zahraničních zájemců. Živo bylo v lázních ale také přes vánoční svátky, kdy si do galerie našlo cestu přes 1100 návštěvníků. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Slavíte z anglosaských zemí převzatý svátek zamilovaných – svatého Valentýna?

EVA BUREŠOVÁ (SLK)

Slavím tradiční české svátky. Zamilovanost je velmi prchlivá chemická reakce, tomu odpovídají i komerční Valentýnské oslavy. Oslavovat se má opravdová láska, a to každý den milým slovem a objetím, tak je tomu u nás doma.

RADKA LOUČKOVÁ KOTASOVÁ (ANO 2011)

S manželem tento svátek neslavíme. Dáváme přednost našemu tradičnímu českému svátku zamilovaných, tedy prvním máji a polibku pro rozkvetlou třešňu.

DAN RAMZER (ODS)

Ano, jsem slavící typ.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Protože je mi bližší Karel Hynek Mácha než svatý Valentýn, beru jako svátek zamilovaných spíš první máj, lásky čas, než 14. únor. Valentýna tedy neslavím. K tomu si myslím, že láska je vzácná květina, kterou bychom měli zalévat každý den, a ne pouze jednou za rok.

JAROMÍR BAXA (ZPLK)

Ano, slavím.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Svátek neslavím, protože nepatří mezi státem uznané významné dny a Státní svátky. Za posledních pár let se uvedený den stal pouze nástrojem marketingových tahů obchodníků, které ale původně s Valentýnem nesouvisí.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Vzhledem k tomu, že si lásku a náklonnost s manželem projevujeme každý den, tak vlastně slavíme 365 dní v roce. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1

OSOBNOST KRAJE

JIŘÍ HLADÍK

Fotograf, dobrodruh, vydal několik knih ve spoluautorství s Lubomírem Vejražkou. Fotografie z různých koutů světa vystavoval v mnoha zemích (ČR, Německo, Polsko, Peru, Indie). Je členem Unie výtvarných umělců UIAA, byl členem i předsedou poroty na Mezinárodních festivalech horských filmů v Teplících nad Metují a Popradu. Ve Smržovce vede společně s Lubomírem Vejražkou Evropské výtvarné centrum. Byl iniciátorem výpravy pozůstalých po účastnících Expedice Peru 1970.

Veškerá vaše činnost se točí kolem hor po celém světě. Kdy jste se do hor zamiloval?

Narodil jsem se ve Smržovce v Jizerských horách, takže Jizerky a Krkonoše jsem fotografoval již od začátku. Velké hory jsem si zamiloval v roce 1983 při účasti na Mírové expedici Kavkaz 83, kterou pořádala Horská služba Harrachov. V roce 1987 jsem podnikl několik výstupů v Alpách a potom už následovaly velké hory – Pamír s vrcholy přes 7 tis. metrů, kde jsme byli na expedicích v roce 1989 a 1990.

Založil jste jednu z prvních cestovních kanceláří těsně po revoluci. Kam jste vozil klienty?

Na začátku roku 1990 jsem opustil „jistě zaměstnání“ – vedoucího provozu v Jabloneckých sklárnách ve Smržovce a založil ještě se dvěma společníky Agenturu a Cestovní kancelář Manzana v Jablonci n. N. Nejprve jsem se specializoval na Alpy a stal se horským průvodcem. S klienty jsme vystoupili na nejvyšší alpské vrcholy. Počet výstupů na Mont Blanc nemám spočítaný, ale někdy jsem byl na jeho vrcholu i několikrát

za měsíc. Potom jsme jako druhá cestovní kancelář v Československu začali vozit klienty do Himalájí – hlavně Nepál a Tibet. Každá výprava trvala 5–6 týdnů. Prošli jsme krásné treky, kolem Annapurny, Everestu, ale také Langtang a další.

Po neštěstí v Peru jste inicioval výpravu pozůstalých po zahynulých horolezcích z Expedice Peru 1970.

Jak expedice probíhala?

To bylo v době, kdy jsme se s Lubomírem Vejražkou začali věnovat projektu Huascarán a vzpomínce na obrovské zemětřesení z 31. května 1970, které postihlo Peru. Na tomto projektu jsme začali pracovat v roce 1993 a provází nás dodnes. Absolvovali jsme několik cest do Peru, v roce '94 a '95 s námi byli i rodinní příslušníci horolezců, kteří pod Huascaránem zahynuli. Uspořádali jsme přímo u památníku nedaleko základního tábora vzpomínkové mše, v průběhu výpravy v roce 1994 se podařil i výstup na jižní vrchol Huascaránu. V rámci projektu vznikly dvě knihy „Huascarán, cesta končí, cesta začíná“, „Huascarán, život v údolí krásy a hrozby“, televizní film „Vysoko v horách And“, ale také mnoho výstav u nás i v zahraničí a kalendář Peru 1995 – oceněný titulem „fotografická publikace roku“ i další materiály.

Na projekt Huascarán navazovalo zřízení Evropského výtvarného centra pro postižené děti Sněženska ve Smržovce. Kdy jste ho otevírali?

Centrum jsme otevírali na sklonku roku 1997 a letos oslavíme jeho dvacáté výročí. Silný podnět nám k tomu daly

- 1 | Jiří Hladík v jizerskohorském Pekle v Josefově Dole v roce 2008.
 - 2 | Setkání s Jeho Svatostí tibetským dalajlámou, s Lubomírem Vejražkou a Pavlínou Grusovou na zámku v Lánech 1996.
 - 3 | V současnosti se Jiří Hladík věnuje i jiným koníčkům. Se svým synem Jirkou a vozem Lotus Elite poté, co obsadili druhé místo ve své třídě G na Oldtimer Bohemia rallye 2011.
 - 4 | Při fotografování v Himalájích.
- Foto: archiv Jiřího Hladíka

2

3

4

děti z Jedličkova ústavu v Liberci a také pracovnice ústavu paní Alena Horáková – Nejedlová, jejíž tatínek – horolezec a rovněž zaměstnanec Jedličkova ústavu Bogan Nejedlo, byl v roce 1970 účastníkem Expedice PERU 1970 a společně s ostatními pod Huascaránem zahynul.

Co děláte v současné době?

Současnost už je úplně jiná. Po dvou těžkých úrazech, které jsem utrpěl, už to na lezení ve vysokých horách není, pouze tak na trek, či rekreační lyžování. Ale zase mám čas věnovat se dalším zálibám, což jsou historická auta a motorky nebo potkávání se se zajímavými lidmi. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

- 1 | Z kopců kolem Bedřichova je krásný výhled nejen na Jizerské vrcholky, ale i na obec v údolí.
Foto: archiv obce Bedřichov.
- 2 | O víkendu, kdy se koná Jizerská padesátka je Bedřichov centrem dění závodu, kam se přihlašují tisíce závodníků. Foto: Vojtěch Podstavek.
- 3 | U příležitosti 40. výročí tragédie, kdy zahynula celá česká horolezecká výprava při zemětřesení v Peru v roce 1970, byl v Bedřichově, nedaleko místa startu Jizerské 50, vztyčen památník. Foto: Jiří Langer.
- 4 | Na Štědří den se v kostele sv. Antonína Paduánského již několik let odehrává jediná „pravá“ půlnoční mše na Jablonce. Foto: obec Bedřichov.
- 5 | Bedřichovská přehrada na Černé Nise je nejvýše položeným vodním dílem v Jizerských horách.
Foto: G. Hozdová.

KRAJEM

OBEC BEDŘICHOV

Obec Bedřichov najdeme v Jizerských horách mezi městy Jablonec nad Nisou a Liberec. Je jedním z nejnavštěvovanějších zimních středisek v kraji, odkud startuje nejslavnější lyžařský běžecký závod v České republice Jizerská 50. Obec vznikla při sklářské huti, kterou v roce 1598 založil Peter Wander. Byla pojmenována podle majitele panství, Bedřicha z Redernu. Huť fungovala celých 209 let a obec kolem ní vzkvétala.

Dnes je Bedřichov ideálním místem pro rekreaci a sportovní aktivity. Je snadno dostupný městskou dopravou z Liberce a Jablonce nad Nisou, takže se těší značné turistické návštěvnosti. Kromě toho, že je nástupním místem Jizerské magistrály a tak pomyslnou bránou do Jizerských hor, je neodmyslitelně spojen s Jizerskou padesátkou. Někteří z jejich zakladatelů byli členové tragické Expedice Peru 1970, kdy zahynuli všichni českoslovenští horolezci pod lavinou kamení a ledu po zemětřesení v Peru v roce 1970. Jejich památku připomíná pomník umístěný před prvním stoupáním z bedřichovského stadionu.

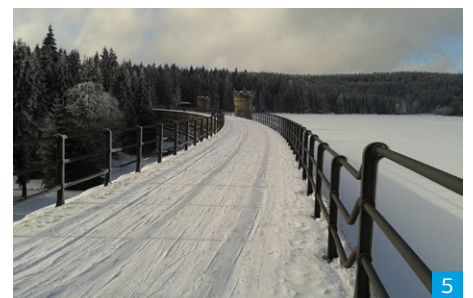
Dnes se v obci rozvíjí zajímavosti, které přitahují čím dál více návštěvníků. V loňském roce byly například otevřeny dvě nové naučné stezky. Mravenčí a stezka k Viklanu,

kteří jsou dostupné mimo zimní období a jsou spojeny s poznávacími aktivitami pro děti. Za návštěvu stojí také Kostel svatého Antonína Paduánského, který patří mezi nejvýraznější historické budovy v obci a je tradičním místem konání společenských akcí.

Zajímavým lákadlem v okolí obce je Bedřichovská přehrada na Černé Nise. Nejvhodnější se k hrázi jde ze sedla pod Maliníkem, trasa je dlouhá asi 5 km. Koruna hráze leží v nadmořské výšce 775,26 m n. m. Podél vodní nádrže je nově zrekonstruovaný 1 km dlouhý dřevěný chodník s vyhlídkovými moly umožňujícími jedinečné pohledy na vodní hladinu. Chodník vede od hráze přehrady k přítoku Černé Nisy a je zahrnut do nové Technicko-přírodní naučné stezky Maliník-Hřebínek.

Nejvíce si ale Bedřichov spojujeme se startem Jizerské padesátky. Dobrou zprávou je, že organizátoři závodu se v budoucnu nebudou muset obávat nedostatku sněhu. Liberecký kraj se zavázal ke spoluúčasti ve výši 5 mil. Kč na zasněžování běžeckých stop na bedřichovském stadionu. ←

*Více informací o obci Bedřichov se dozvíte na www.bedrichov.cz.
Text: Květa Šírová*

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Blanka Daníčková. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 2/2017 vyšlo 1. února 2017, uzávěrka byla 13. ledna 2017.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk